

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 54
van **SIHAME EL KAOUAKIBI**
datum: 24 oktober 2019

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Sociale voordelen - Automatische rechtentoekenning

Er bestaat vandaag reeds een groot aantal sociale tegemoetkomingen en voordelen op lokaal en Vlaams niveau. Deze voordelen zijn echter vaak niet bekend bij de mensen in de straat. Sterker nog, ongeveer 4,2% van de bevolking zou in een situatie van onderbescherming leven. Het oude systeem veronderstelt immers dat mensen hun rechten goed kennen, weten waar en hoe ze deze voordelen moeten aanvragen en de tijd, energie en middelen hebben om ook effectief de aanvraagprocedure op te starten en succesvol te doorlopen.

Non take-up, of de niet-opname van rechten, is een belangrijke uitdaging voor ons sociaal beleid. Wanneer sociale maatregelen niet worden opgenomen door personen die daar recht op hebben, ondermijnt dat hun doelmatigheid (effectiviteit). Dit heeft niet alleen negatieve gevolgen voor wie zijn of haar rechten niet uitput, maar ook voor de bredere samenleving.

De strategie die het meest effectief is om non take-up te vermijden, is het automatisch toekennen van rechten. Zowel op federaal als op Vlaams niveau werd de voorbije tijd reeds werk gemaakt van automatische rechtentoekenning. Op beide niveaus werden reeds initiatieven genomen om administratieve processen te vereenvoudigen, rechten in kaart te brengen en mogelijkheden tot automatisering te onderzoeken. In het Vlaams regeerakkoord lezen we dat deze Vlaamse Regering hier verder werk van wil blijven maken.

1. Welke sociale voordelen worden vandaag al automatisch toegekend?
2. Welke sociale voordelen wil de minister straks prioritair toekennen? Werd hierover reeds een oefening gemaakt? In welke timing voorziet de minister voor de eerste toekenning?
3. Voor welke sociale voordelen bestaan er struikelblokken om dat te doen? Werd dit reeds in kaart gebracht en zal de minister een poging doen om deze weg te nemen? In welke timing voorziet de minister voor de toekenning van deze sociale voordelen?
4. Zijn er sociale voordelen waarvoor dit absoluut niet kan of mogelijk is? Wat houdt in deze gevallen een automatische toekenning tegen?

ANTWOORD

op vraag nr. 54 van 24 oktober 2019

van **SIHAME EL KAOUAKIBI**

1. Bijlage 7 van de beleidsbrief armoedebestrijding 2018-2019 – te vinden op de website van het Vlaams Parlement:
<http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1428107>) bevat het resultaat van de recentste inventarisatie van de sociale voordelen die door de Vlaamse overheid worden toegekend, met hun status op het vlak van automatische rechtentoekenning.
2. Het is de ambitie van de Vlaamse Regering om alle sociale rechten die automatisch toekenbaar zijn, ook automatisch toe te kennen.
3. Op de Vlaamse Regering werd op 13 juli 2018 een gedetailleerde beschrijving gebracht van de belangrijkste Vlaamse maatregelen op het vlak van sociaal corrigerend beleid. Deze inventaris is online raadpleegbaar op de website <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be>. Bij elk van de rechten staan de voorwaarden opgesomd om in aanmerking te komen voor dit recht. Het grootste struikelblok voor automatische rechtentoekenning is doorgaans dat voor een of meer van de voorwaarden geen databases met de noodzakelijke informatie bestaan.
4. Een automatische toekenning van sociale voordelen is nooit mogelijk wanneer deze sociale voordelen worden toegekend op basis van een sociaal onderzoek en een beoordeling van de resultaten van een sociaal onderzoek.